

Janpieter Biesemans

Retrospective

Gunter Carlier • Chapelle de Lorraine • Lin Chin Cheng • Ellen
Delahanty • Alain De Rudder • Pieter Dhoore • Peter Ickx • Piet
Van Bockstal • Geert Van Gele • Dirk Van Gorp • Leo Verheyen

Introduction

To declare that Janpieter Biesemans will someday be named alongside the “Three Great B’s” of composition would be premature. None of us will be here in a century or so to verify whether or not his body of works has disappeared under a layer of dust, or whether future generations will polish it and pass it on. What I do know is that Janpieter Biesemans is the greatest musical diarist (“I am no composer!”) in my town, and that is the reason for this CD.

Since the time of his Opus 1, I have been, at some distance, privy to this “musical notebook”. Regularly, a new music work will be created, and often the debut performance takes place here in Meise. Often in contemporary music it is easier to make enemies than admirers, but he succeeds in presenting his work to a broad public and it is often spoken of with great respect.

Work of Biesemans is to be heard on various CD’s, but this is the first time that an entire disc is devoted to his music. The impetus was a concert given in honor of his 70th birthday. Musicians, with each of whom Janpieter shares a special bond, performed a selection of works which show the composer (yes, I shall call him

that!) Janpieter Biesemans in his many facets: the avant-gardist with romantic tendencies, the poetic spirit with child-like enthusiasm, the architect with eye for structure and detail, a man of ideals, a Flemish lion with claws and a critical view of the world, AND an eye for feminine allure.

During his birthday concert, his Opus 101 for recorder and string orchestra was performed for the first time for a wildly enthusiastic public. Indeed, that perhaps should have been the opening number of this CD, but we have chosen instead for the more-or-less chronological order of the concert. For clarity’s sake, Janpieter does not become 30 years older in the course of the 60 minutes of this disc, but rather more mature, approachable, and universal. His music is healthy and well. We wish the same for him.

Guido Van den Troost
Cultural Policy Coordinator, Meise

Nocturne opus I (1980)

piano

While the title, *Nocturne*, is usually used for lyrical and dreamy *night pieces* from the Romantic period, this work confronts us with a totally different aspect of the darkness: the fear, the obsessive angst, and the nightmare, which fortunately dissipates at the sound of the churchbell ringing in a new day. The explosive opening chord is a cathartic scream, which frees the pent-up compositional energy.

The structure of this Nocturne is not a classic treatment of a rhythmic and melodic theme, but rather that of two tightly-wound allegorical motives. These motives are woven throughout the composition, connected by sparkling and playful musical episodes, giving drive to the music.

The rhythmic theme – *Impatience* – accompanies the three-voiced personification of *The Night* and later the playful theme of *Youthful Innocence*.

After the second cluster series, *The Night* is coloured by a *bitter chorale*. The first movement ends with another chorale – embodying a night of cyclical calm

The central movement, *Dies-Irae*, forms an homage to my deceased brother, who died in a car-crash – another victim of *The Night*. The atmosphere transforms slowly to one of calm and peace: the *Aubade* – hope for a new beginning.

Discorso a cinque per trombone-solo in pentafonia opus I3 (1982)

Live-trombone & 4 tot 8 tape-trombones

This 4-part suite was written as a of the Peoples who have been massacred for religious reasons or to feed the power-hunger of Right- or Left-Imperialists.

To these nameless martyrs, the ruling powers have erected a *Gaudian Cathedral* (*The Cathedral of the Martyred Peoples*). The facade turns out to be mummified, however, and behind it lie helplessness and a split personality.

I - *Punto fondamento: (Fundamental Point)* The perfect beginning and end is a simple point. This smallest of themes (the note D) dissolves into *vento*, the sound of the wind. Purity and beauty are transient. The glorification of innocence.

II - *Sviluppo del primario punto: (Development of the primary point):* The primordial theme expands into great masses of sound and color develops virtuosically. Development has need of order, and the *Ruling Powers* come therefore into being.

III - *Arco nel cielo: (Rainbow):* Above these *Powers* the *Martyr's Firmament* shall shine.

IV - *La pomposita della Cattedrale per i Populi Martirizati: (The pompousness of a Cathedral of the Martyred Peoples):* The *Ruling Powers* erect a *Gaudian Cathedral* to their tortured people. Unreal are the voices of the tortured people. Unreal is the *Gaudian Cathedral*. Life goes on behind a facade.

Drie Karamellen (Three Caramels) – opus 71 (1999), 77 & 78 (2000)

recorder, trumpet and oboe

The *Drie Karamellen* are musings about the experience of an unborn child in his mother's womb – or how it might feel to be a turtle – and about what language-sound would be produced by the Guatemalan forest bird, the *Quetzal*?

Both the *Drie Karamellen* and *Chichen Itza* are dedicated to my intimate family members who, at the time of their composition, were working

with an NGO in Guatemala for the preservation of the still-living *Maya culture*.

from “Slapeloze dagen” (Sleepless Days) opus 124 (2007) “Eenzaamheid is een blauwe appel” (“Loneliness is a blue apple”)

“Eenzaamheid” is the 8th of a 14-part song cycle based on the poetry of Monika Lo Cascio aka Monika Macken.

Eenzaamheid
Is een blauwe appel
Liefde
Is een rode panda
Wanhoop
Is een speelgoedtrein.

Loneliness
is a blue apple
Love
is a red panda
Despair
is a toy train.

Ik speel
dat ik lach
Ik speel
dat ik schrijf
Ik speel
Dat je van mij houdt.

I pretend
That I laugh
I pretend
That I write
I pretend
That you love me.

Zie je wel:
Liefde
is een paarse citroen.

So you see:
Love
Is a purple lemon.

Chichén Itzá opus 63 (1996)

recorder and marimba

“De Vis ” (“The Fish”) opus 136 (2008)

mezzo-soprano and piano

A child's poem by Elisabeth Biesemans, 27/07/1982 (10 years old)

*Ik ben een vis.
Ik zwem wat starend rond in een bokaal.
Het is hier maar saai en kaal.
K'zou graag eens wat beleven.
Voor mij is 't om het even*

*Hij nam een grote zwemloop, sprong,
En kwam op de keukenvloer terecht.
Hij dacht : "Mmm, tot nu toe ging het
nog niet zo slecht."*

*Maar toen hij de poes tegenkwam,
Werd hij direkt bang.
Nu dacht hij : "Ojee! dat valt niet mee!"*

*Maar de poes zag hem niet eens,
Hij ging er gewoon voorbij!
"Zie mij hier beven.
Dat wil ik geen tweede keer beleven!"*

*Toen sprong hij weer in zijn bokaal,
Daar waar het saai was en kaal.
Nu dacht hij : "Hier is het beter, dan in
De buik van zo'n visseneter."*

*I am a fish.
I swim around, staring out of my bowl.
How boring it is here.
I wish I could experience something,
No matter what it was.*

*He swam quickly around, jumped,
And landed on the kitchen floor.
He thought, "Hmm, so far
This isn't so bad."*

*But when he saw the cat coming,
He became frightened.
Now he thought, "O No! This isn't so good!"*

*But the cat didn't see him
He just passed by!
"Look at me shivering.
I don't want to encounter that again!"*

*Then he jumped back into his bowl,
There where life was so dull.
And he thought: "It's better here than in
The belly of that fish-eater."*

Koncerto for Recorder and String Orchestra opus 101 (2003-04)

I composed this work with a warm heart and soul for my musician friends, Geert Van Gele, and his dear family members, Ellen Delahanty (mezzo-soprano) and their son Daniel.

texts: Janpieter Biesemans

Introductie

Of we Janpieter Biesemans moeten onderbrengen in de eregalerij van de grote B's, daar zal ik mij zeker niet over uitspreken. Niemand van ons zal er bij zijn als we binnen een eeuw of wat vaststellen dat zijn hele oeuvre onder een dik pak stof verdwenen is of integendeel door nieuwe generaties werd opgepoetst en doorgegeven. Wat ik wel weet is dat Janpieter Biesemans de grootste notendagboekschrijver ("Ik ben geen componist!") in mijn gemeente is en daarover gaat deze CD.

Al sinds zijn opus I neem ik vanop enige afstand kennis van zijn "dagboek", regelmatig druppelt een nieuw muziekwerk op een podium en heel vaak bevindt dat podium zich in Meise. Met hedendaagse muziek maak je over het algemeen gemakkelijker vijanden dan vrienden, maar toch lukt het hem om zijn werken aan de man te brengen en er wordt vaak met veel respect over gesproken.

Werk van Biesemans is verspreid op verschillende CD's terug te vinden, maar dit is de eerste keer dat een hele CD aan hem wordt gewijd. Aanleiding was een concert ter gelegenheid van zijn 70ste verjaardag. Uitvoerende musici

die hem, stuk voor stuk, na aan het hart liggen en een selectie van werken die de componist (jawel, jawel) Janpieter Biesemans schetsen in al zijn facetten, de avantgardist met romantische neigingen, de poëtische, kinderlijk bruisende geest, de architect met oog voor structuur en detail, een mens met idealen, een Vlaamse leeuw met klauwen en een kritische blik op de wereld én een oog voor het verleidelijk vrouwelijke.

Tijdens zijn verjaardagsconcert werd het opus 101 voor blokfluit en strijkorkest voor het eerst uitgevoerd, voor een laaiend enthousiaste zaal. Eigenlijk had dat werk deze CD moeten openen, maar we kozen voor chronologie. En voor alle duidelijkheid, Janpieter wordt geen dertig jaar ouder in de zestig minuten van dit schijfje, wel rijper en toegankelijker, universeler. Zijn muziek verkeert in blakende gezondheid. We hopen van hem hetzelfde.

Guido Van den Troost
Cultuurbeleidscoördinator Meise

Nocturne opus I (1980) *piano*

Alhoewel de benaming *Nocturne* vooral aan lyrische en dromerige *nachtstukken* uit de romantiek gegeven wordt, confronteert dit werk ons met een heel ander aspect van de duisternis : de vrees, de obsederende angst, de nachtmerrie die gelukkig moet wijken wanneer de *kerktorenklok* een nieuwe dag inluidt. Het explosieve beginakkoord is een bevrijdingskreet, die de opgehoopte compositorische energie vrijmaakt.

De structuur van de *Nocturne* bestaat niet uit de klassieke verwerking van een ritmisch en een melodisch thema, maar van twee gebalde allegorische motieven, die doorheen het opus verweven zitten, aan elkaar gebonden door episodische van sprankelend notenspel, wat resulteert in een grote stuwkracht.

Het ritmische thema - het *ongeduld* - begeleidt de driestemmige verpersoonlijking van de *Nacht* en later het speelse thema van de *jeugdige onschuld*.

Na de tweede clusterreeks wordt de *Nacht* in kleur gezet door een *wrang koraal*. Een tweede koraal sluit het eerste deel af en is de verklanking van de nacht die de cyclische rust voorstelt.

Het *Dies - Irae* middendeel - een hommage aan mijn verongelukte broer Jozef, eveneens een slachtoffer van de *Nacht* - gaat geleidelijk over in een ontspannen atmosfeer van rust en vrede : de *Aubade* - de hoop naar een nieuw beleven!

Discorso a cinque per trombone-solo in pentafonia opus 13 (1982)

Live-trombone & 4 tot 8 tape-trombones

Dit opus is een vierdelige suite, geschreven als *Gedenklank* voor de volkeren die uitgemoord worden om godsdienstige redenen, of om een linkse of rechtse imperialistische machtshonger te stillen.

Aan deze naamloze martelaren wordt door de heersende machten een *Gaudiaanse Kathedraal* gewijd : "*La pomposita della Cattedrale per i Populi Martirizati* " (*De pronkerige Kathedraal voor de Gemartelde Volkeren*). Het blijkt een gemummifiëerde façade te zijn, waarachter onmacht en een gespleten persoonlijkheid schuil gaat.

I - *Punto fondamento*: het volmaakte begin en einde is het *punt*. Het kleinste thema - de toon Re - lost op in "*vento* " windgeruis. Zuiverheid en schoonheid zijn vluchtig. Verheerlijking van de onschuld.

II - *Sviluppo del primario punto*: het oerthema groeit uit tot grote klankmassa's en virtuoze toonontwikkelingen. Ontwikkeling vraagt ordening, hieruit ontstaan *Heersende Machten*.

III - *Arco nel cielo*: over deze *Machten* zal schitteren het *Martelarenfirmament*.

IV - *La pomposita della Cattedrale per i Populi Martirizati*: de *Heersende Machten* trekken voor hun gemartelde volkeren een *Gaudiaanse Kathedraal* op. Onwezenlijk zijn de stemmen van de *Gemartelde Volkeren*. Onwezenlijk de *Gaudiaanse Kathedraal*. Het leven speelt zich af achter een façade.

Drie Karamellen opus 71 (1999), 77 & 78 (2000) *blokfluit, trompet en hobo*

De "Drie Karamellen" zijn denktrantjes naar het ervaren van leven van het ongeboren kind in moeders schoot, of hoe het voelt een schildpad te zijn en welk taalgeluid de Guatemaleekse woudvogel *Quetzál* zou voortbrengen?

De *Drie Karamellen* en *Chichén Itzá* zijn opgedragen aan de toen in Guatemala verblijvende intieme NGO familieleden die zich aldaar hebben ingezet voor de opwaardering van de nog levendige *Maya-kultuur*.

uit "Slapeloze dagen" opus 124 (2007) "Eenzaamheid is een blauwe appel"

"Eenzaamheid" is het nr 8 uit een liedcyclus van 14 liederen op dichtwerk van Monika Lo Cascio alias Monika Macken.

Eenzaamheid
Is een blauwe appel
Liefde
Is een rode panda
Wanhoop
Is een speelgoedtrein.

Ik speel
dat ik lach
Ik speel
dat ik schrijf
Ik speel
Dat je van mij houdt.

Zie je wel:
Liefde
is een parse Citroen.

Chichén Itzá opus 63 (1996) *blokfluit en marimba*

“De Vis ”opus 136 (2008)

mezzo-sopraan en piano

kinderdichtwerk (10 jaar) van Elisabeth Biesemans, Meise 27/07/1982

Ik ben een vis.

Ik zwem wat starend rond in een bokaal.

Het is hier maar saai en kaal.

K'zou graag eens wat beleven.

Voor mij is 't om het even.

Hij nam een grote zwemloop, sprong,

En kwam op de keukenvloer terecht.

*Hij dacht : “Mmm, tot nu toe ging het
nog niet zo slecht.”*

Maar toen hij de poes tegenkwam,

Werd hij direkt bang.

Nu dacht hij : “Ojee! dat valt niet mee!”

Maar de poes zag hem niet eens.

Hij ging er gewoon voorbij!

“Zie mij hier beven.

Dat wil ik geen tweede keer beleven!”

Toen sprong hij weer in zijn bokaal,

Daar waar het saai was en kaal.

Nu dacht hij : “Hier is het beter dan in

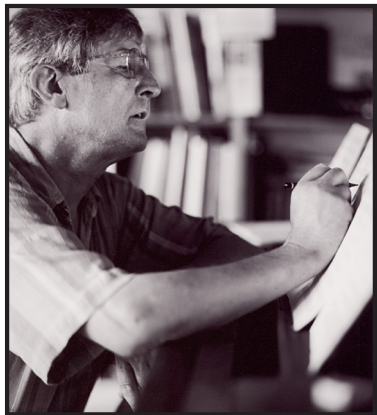
De buik van zo'n visseneter.”

Koncerto opus 101 (2003-04)

blokfluit en strijkorkest

Dit opus heb ik met een warm hart en grote bezieling geschreven voor mijn vrienden musici Geert Van Gele en zijn lieve gezinsleden Ellen Delahanty (mezzo-sopraan) en zoonlief Daniel.

teksten: Janpieter Biesemans

© photo: Roland Van Rompaey

Biografie

Janpieter Biesemans werd op 16 november 1939 in Vilvoorde geboren. In 1951 leert hij piano spelen in de academie van Vilvoorde en ontstaat een voorliefde voor Chopin. Rond 1953 maakt hij zijn eerste composities, sterk beïnvloed door Haydn, maar zijn prof aan het Lemmensinstituut zegt hem dat het nog wat te vroeg is om te componeren en Janpieter legt ontgoocheld de pen voor zeer lange tijd neer.

Vanaf 1961 studeert hij orgel aan het conservatorium van Antwerpen en daar wordt hij aangestoken door een liefde voor oude muziek, die zal resulteren in het "Consortium Antiquum" een ensemble dat onder zijn leiding meer dan 500 concerten geeft in 25 landen.

Het laatste concert op 1 april 1987 was een Vlaamse TV-opname met het Ballet van Vlaanderen. Het Consortium was een trendsetter voor vroege barok- en renaissancemuziek en publiceerde vijf LP's en twee CD's.

In 1980 koopt Janpieter een vleugelpiano en meteen ontstaat *Nocturne opus 1*, met zijn persoonlijke muzikale oerkracht als openingsakkoord. Tot vandaag omvat zijn oeuvre 150 werken.

Als pedagoog werkte Janpieter voor het Conservatorium van Antwerpen, waar hij naast zijn functie als docent solfège ook enkele

kamermuziekgroepen leidde. In Meise was hij tot 2006 directeur van de Akademie voor Muzische Kunsten, waar hij zichzelf zag als stimulator van "klasdirecteurs" en zijn school aanzette om te joelen met klank, woord en dans.

© Jan Blommaert 1997

Biography

Janpieter Biesemans was born in 1939 in Vilvoorde (Belgium). In 1951 he learned to play the piano in the music academy of Vilvoorde, where he developed a love for Chopin. Around 1953 he began composing, at first strongly-influenced by Haydn, till his professor at the Lemmens Institute declared that it was too early for him to be composing, whereafter Janpieter, discouraged, laid his pen down for a long time.

In 1961 he began his organ studies at the Antwerp Conservatory. There he was bitten by a love of early music that would result in his founding the "Consortium Antiquum," an ensemble which would give more than 500 concerts in 25 countries under his direction.

The last of these concerts was a recording on April 1, 1987 for Flemish TV, with the Ballet van Vlaanderen (Flanders Ballet). The Consortium was a trend-setter in early baroque and renaissance music, and recorded five LP's and two CD's.

In 1980 Janpieter bought a grand piano, and his Nocturne opus 1 soon followed, with his personal musical "Big Bang" as its opening chord. Today his works number over 150.

As a pedagogue Janpieter worked for the Antwerp Conservatory, where he taught solfège (sight-singing) and lead chamber music ensembles. Until 2006 he was director of the Akademie voor Muzische Kunsten (Academy for the Arts), where he strove to inspire (rather than regulate) his teaching staff, and encouraged his school to celebrate with sound, word and dance.

Recording: Kattenberg, Borgerhout (B),
and Cultural Centre "De Muze van Meise" (B)
October, November 2009

Production, editing, & mastering: Geert Van Gele

Design: Hans De Cock

Our special thanks to: all participating musicians for their generosity, professionalism and friendship, Guido Van den Troost for initiating the project and Bruno Van Reeth for his technical assistance. Thanks Janpieter, for inspiring us all!

This recording is issued by Kattenberg Recordings, Kattenberg 43, 2140 Borgerhout, Belgium
View our catalogue at www.kattenberg.net

All texts and illustrations reserved © 2010 - Cover photograph by Gabi Bartels.

Janpieter Biesemans

Retrospective

1	opus 1 (1980)	Nocturne	Pieter Dhoore, piano	(9:10)
2-5	opus 13 (1982)	Discorso a cinque per trombone-solo in pentafonia	Leo Verheyen, trombone & tape	(13:54)
		Drie Karamellen (live recording 27 november 2009)		
6	opus 71 (1999)	I - Wachten op Smikkeltje		(3:08)
7	opus 77 (2000)	II - Boudewijn, de schildpad		(3:07)
8	opus 78 (2000)	III - Quetzál		(3:11)
		Alain De Rudder, trumpet		
		Piet Van Bockstal, oboe		
		Geert Van Gele, recorders		
9	opus 124 (2007)	“Eenzaamheid is een blauwe appel” nr 8 from song cycle “Slapeloze dagen”		(2:25)
		Peter Ickx, counter-tenor		
		Pieter Dhoore, piano		
10	opus 63 (1996)	Chichén Itzá	Lin Chin Cheng, marimba Geert Van Gele, alto recorder	(4:12)
11	opus 136 (2008)	“De Vis”	Ellen Delahanty, mezzo-soprano Pieter Dhoore, piano	(5:37)
	opus 101 ('03-'04)	Koncerto for recorder and string orchestra		
12		I - Con amore piacevole (tenor)		(8:20)
13		II - Vivo come un Pesce Rosso (sopranino)		(3:59)
14		III - Ellen (bass) with Dirk Van Gorp, double bass		(4:30)
15		IV - Alla Bulgaresca (alto)		(4:28)
		Chapelle de Lorraine, dir. Gunter Carlier		
		Geert Van Gele, recorders		

(Total: 66:05)

kattenberg
recordings